

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 457/2022-32

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného Mgr. Martinom Majerčíkom, advokátom, Krajinská 30, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 37 P 170/2017 takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Bratislava III v konaní vedenom pod sp. zn. 37 P 170/2017 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Okresnému súdu Bratislava III **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 37 P 170/2017 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie v sume **1 000 eur**, ktoré mu **j e** Okresný súd Bratislava III **p o v i n n ý** zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Okresný súd Bratislava III **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania v sume **410,26 eur** a zaplatiť ich právnemu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
5. Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 10. augusta 2022 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a svojho práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 37 P 170/2017 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ navrhuje prikázať okresnému súdu konať v napadnutom konaní bez zbytočných prietáhov, priznať mu finančné zadost'učinenie vo výške 7 000 eur a náhradu trov konania.
2. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 457/2022-11 z 20. septembra 2022 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie ústavnú sťažnosť sťažovateľa v plnom rozsahu.
3. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že vo veci navrhovateľky (matky) [REDACTED] proti sťažovateľovi o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k maloletým deťom prebieha na okresnom súde napadnuté konanie od 4. júla 2017.
4. Vzhľadom na skutočnosť, že v napadnutom konaní dochádzalo k zjavným prietahom, bol sťažovateľ nútený podať 26. mája 2020 sťažnosť na prietahy v konaní adresovanú predsedovi okresného súdu, ktorá bola v odpovedi predsedu okresného súdu z 25. júna 2020 posúdená ako dôvodná.
5. Od uvedeného dňa v napadnutom konaní okresný súd vydal uznesenie č. k. 37 P 170/2017-948 z 1. júla 2020 o nariadení znaleckého dokazovania z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých. Ustanovená znalkyňa doručila okresnému súdu znalecký posudok 21. októbra 2020. Až 11. mája 2021 okresný súd vydal uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie.
6. Od uvedeného dňa (uplynulo už 15 mesiacov) nebol vo veci vykonaný žiaden úkon, a preto sťažovateľ 20. júla 2022 požiadal okresný súd o informáciu, z akého dôvodu sa v danej veci nekoná, na ktorú dosiaľ nedostal žiadnu odpoveď.
7. Zároveň sťažovateľ zdôraznil, že v danej veci ide o konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti, keď by súd mal konať urýchlene, a to v ich najlepšom záujme, a dbať na ochranu ich práv a oprávnených záujmov. Sťažovateľ zastáva názor, že skutočnosť, že ako otec nemal styk so svojimi maloletými deťmi už viac ako 5 rokov, a to aj v dôsledku nekonania súdu, prípadne nesprávneho postupu súdu v danej veci, rozhodne nemôže byť v záujme sťažovateľa ani maloletých detí.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľa

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

8. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že zákonná sudkyňa promptne riešila prípravu veci na pojednávanie a termín prvého pojednávania nariadila na 26. september 2017. Vec sa v priebehu konania komplikovala, vyvstali závažné tvrdenia, obvinenia účastníkov konania, ktoré si vyžadovali dôkladné a podrobné dokazovanie, najmä odborníkmi – súdnymi znalcami, či už z odboru psychológie, ale aj z odboru zdravotníctva, odvetvia psychiatrie, ktorých súd ustanovoval na vypracovanie znaleckých posudkov. Súd v priebehu konania ukladal výchovné opatrenie, ktoré po podaní odvolania posudzoval súd druhej inštancie. Súd naposledy pojednával a rozhodol v danej veci rozsudkom z 13. decembra 2022.

9. Zákonná sudkyňa zdôraznila, že súdne oddelenie 37 P sa opakovane nachádza v krízovom režime, bolo a je dlhodobo personálne poddimenzované a zároveň neprimerane vysoký počet pridelených vecí v porovnaní s ostatnými súdnymi oddeleniami, ako aj ostatnými okresnými súdmi zvyšuje riziko prietahov. Uvedené okolnosti boli opakovane písomne signalizované vedeniu okresného súdu s tým, že situácia v súdnych oddeleniach je neúnosná.

10. K námietke sťažovateľa k údajne neprimeranej dĺžke súdneho konania zákonná sudkyňa uviedla, že okresný súd v predmetnej pomerne zložitej právnej veci konal za opakovane sťažených podmienok aj v krízovom režime.

II.2. Replika sťažovateľa:

11. Sťažovateľ v stanovenej lehote nevyužil možnosť vyjadriť sa k stanovisku okresného súdu.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

12. Podstatou argumentácie sťažovateľa je námietka porušenia už označených práv zaručených ústavou a dohovorom postupom okresného súdu v napadnutom konaní, ktorého predmetom je rozhodovanie o návrhu navrhovateľky (matky) na rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností na čas po rozvode manželstva k maloletým deťom vrátane úpravy platenia výživného na maloleté deti.

13. Ústavný súd si pri výklade základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 105/07, IV. ÚS 90/2010).

14. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo

iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 221/04).

15. Pri poskytovaní ochrany práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného čl. 6 ods. 1 dohovoru EŠLP uplatňuje kritérium významu veci z pohľadu sťažovateľa a v tejto súvislosti diferencuje posudzovanie primeranosti plynulosti konania do troch skupín; ide o konania vyžadujúce primeranú rýchlosť, osobitnú rýchlosť alebo výnimočnú rýchlosť (m. m. III. ÚS 254/2015, III. ÚS 181/2011).

16. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom v konaní, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS 74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP v rámci prvého kritéria ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02). Podľa uvedených kritérií ústavný súd posudzoval aj sťažnosť sťažovateľa.

17. Pokiaľ ide o právnu a faktickú zložitost' veci, ústavný súd konštatuje, že konanie o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností k maloletým (zverenie do výchovy, určenie výživného a úprava styku) tvorí bežnú a štandardnú agendu rozhodovania všeobecných súdov, teda nie je po právnej stránke zložitá. Prejednávanú vec však ústavný súd hodnotí ako skutkovo zložitú, najmä z hľadiska potreby vykonania dokazovania, keďže ide o prípad, v ktorom účastníci konania predostreli rozdielne požiadavky týkajúce sa úpravy ich práv ako rodičov k maloletým deťom, čo vyvolalo potrebu opakovaného nariadenia znaleckého dokazovania.

18. Skutkovú náročnosť odôvodňuje aj okolnosť nariadenia neodkladného opatrenia, ktorým bolo maloletým deťom, sťažovateľovi a navrhovateľke uložené výchovné opatrenie, a to povinnosť podrobiť sa poradenstvu na úrade práce za prítomnosti psychológa, uznesením z 11. júla 2019 (zmenené odvolacím súdom, na ktorom sa spis nachádzal v období od 2. decembra 2019 do 8. januára 2020, uznesenie odvolacieho súdu bolo účastníkom doručované okresným súdom až v máji 2020). Ústavný súd zdôrazňuje, že osobitne v prípadoch existencie rozdielnych názorových postojov rodičov maloletých detí, ako to bolo aj v tomto prejednávanom prípade, nadobúda dôležitosť transparentné, stabilné a jasné usporiadanie právnych pomerov k deťom, ktoré je z hľadiska budovania citových väzieb medzi deťmi a rodičmi predpokladom na vývoj normálnych prirodzených vzťahov, ale i predpokladom na zdravý vývoj samotných detí.

19. Súčasťou prvého kritéria je aj povaha prerokúvanej veci. V tomto kontexte ústavný súd poukazuje aj na judikatúru EŠLP, v súlade s ktorou ak sú predmetom konania vzájomné vzťahy medzi rodičmi a deťmi, konaniu o týchto vzťahoch príslušné súdy majú venovať „mimoriadnu starostlivosť, pretože procesné omeškanie v takejto veci môže mať za následok *de facto* rozhodnutie o otázke predloženej súdu ešte pred samotným rozhodnutím príslušným súdom“ (k tomu pozri rozsudok EŠLP vo veci H. proti Spojenému kráľovstvu, sťažnosť č. 9580/81, rozsudok z 8. 7. 1987, § 85). V rámci tejto požiadavky sa potom podstatne mení aj pohľad na posúdenie priet'ahov v predmetnej veci vo vzťahu k právu na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručenému čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. právu na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1

dohovoru), ktorého účelom je, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, kvôli čomu prebieha súdne konanie (m. m. II. ÚS 66/02, II. ÚS 80/2010).

20. Vzhľadom na uvedené ústavný súd osobitne zohľadnil predmet a účel tohto konania, ako aj povahu a rozsah ujmy, ktorá na vzájomných vzťahoch medzi rodičmi a deťmi vzniká v dôsledku zbytočných prietahov v napadnutom konaní, vychádzajúc z kritéria výnimočnej rýchlosti požadovanej v prípadoch konaní o rodičovských právach, medzi ktoré nepochybne patrí aj konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností, úpravu styku a určenie výživného na maloletých.

21. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v napadnutom konaní, ústavný súd zistil, že sťažovateľ zásadným spôsobom neprispel k doterajšej dĺžke napadnutého konania, na výzvy okresného súdu reagoval včas, zúčastňoval sa nariadených pojednávanií.

22. Ústavný súd napokon hodnotil samotný postup okresného súdu v napadnutom konaní. Vychádzal pritom zo svojej konštantnej judikatúry, v zmysle ktorej zbytočné prietahy v konaní môžu byť zapríčinené nielen samotnou nečinnosťou všeobecného súdu, ale aj jeho neefektívnou činnosťou, teda takým konaním, ktoré nevedie efektívne k odstráneniu právnej neistoty účastníkov konania (II. ÚS 32/03, IV. ÚS 267/04, IV. ÚS 182/08).

23. Z prehľadu procesných úkonov vykonaných v napadnutom konaní ústavný súd zistil, že postup okresného súdu v napadnutom konaní bol po podaní návrhu na začatie konania v júli 2017 v zásade plynulý, avšak s prihliadnutím na predmet napadnutého konania ho nemožno hodnotiť ako efektívny.

24. V tomto ohľade ústavný súd ďalej zdôrazňuje, že pod mimoriadnou starostlivosťou, ktorú má súd venovať konaniu týkajúcemu sa rozhodovania vo veciach maloletých, nemožno rozumieť priebežné vykonávanie procesných úkonov súdom, ale osobitnú dôležitosť v tomto type konania nadobúda predovšetkým kvalitatívna stránka týchto úkonov, ktoré by mali efektívne smerovať k transparentnému, jasnému a spravodlivému usporiadaniu pomerov účastníkov konania, keďže záujem dotknutých detí, na ktorý sa má v konaní v prvom rade prihliadať, je mať kontakt s oboma rodičmi, pokiaľ sú riadne výchovne spôsobilí, lebo aj rešpekt k právam iných je jedným z predpokladov riadnej výchovy (m. m. IV. ÚS 595/2018).

25. Okresný súd vo veci uskutočnil 6 pojednávanií, pričom na poslednom pojednávaní konanom 13. decembra 2022 vo veci meritórne rozhodol (manželstvo účastníkov rozviedol, maloletých zveril do osobnej starostlivosti matky, sťažovateľovi uložil povinnosť platiť výživné a upravil styk sťažovateľa s maloletými). Dĺžku napadnutého konania negatívne ovplyvnili procesné návrhy účastníkov na oboch stranách, ako aj dlhšie trvajúce znalecké dokazovanie, ktoré súd prvýkrát nariadil uznesením z 30. mája 2019. Ustanovený znalec z odboru psychológie, odvetvia klinickej psychológie detí a dospelých však 9. augusta 2019 oznámil existenciu prekážky na vypracovanie znaleckého posudku, preto 1. júla 2020 (až takmer po roku) súd ustanovil nového znalca, ktorý predložil znalecký posudok 21. októbra 2020. Ďalšie znalecké dokazovanie bolo okresným súdom nariadené 11. mája 2021 znalcom z odboru zdravotníctva a farmácie, odvetvia psychiatrie, ktorý predložil znalecký posudok až 10. októbra 2022. Ústavný súd zohľadnil tiež skutočnosť, že spis sa od 19. mája 2021 do 1. apríla 2022 nachádzal na odvolacom súde z dôvodu rozhodovania o opravnom prostriedku v súvisiacom konaní. Okrem týchto znaleckých posudkov bol v konaní 8. decembra 2017 predložený znalecký posudok vypracovaný na žiadosť sťažovateľa, ako aj znalecký

posudok vypracovaný v rámci trestného stíhania sťažovateľa pre zločin sexuálneho zneužívania (zastavené, pretože skutok sa nestal).

26. Z predloženého spisového materiálu ústavný súd zistil, že sťažovateľ sa opakovane domáhal prostredníctvom návrhov na nariadenie neodkladných opatrení úpravy styku s maloletými, ktorý sa nerealizoval predovšetkým z dôvodu nekooperatívneho správania matky. Okresný súd v súvisiacich konaniach rozhodoval návrhoch na nariadenie neodkladného opatrenia uznesením č. k. 37 P 339/2017-77 z 5. januára 2018 o úprave styku sťažovateľa s maloletými na čas do rozvodu manželstva (potvrdené odvolacím súdom), uznesením č. k. 39 P 280/2017-25 z 8. januára 2018 o úprave styku starých rodičov maloletých, uznesením č. k. 37 P 294/2017-255 z 27. marca 2018, ktorým konanie o návrhu matky na zákaz styku sťažovateľa s maloletými zastavil, uznesením č. k. 37 Em 2/2018-118 z 15. apríla 2019 nariadil výkon uznesenia č. k. 37 P 339/2017 z 5. januára 2018 o úprave styku otca s maloletými. Do konania od 4. marca 2019 vstúpil prokurátor a od 11. júla 2019 aj komisár pre deti. Všetky uvedené okolnosti preukazujú komplikovanosť rodinných vzťahov a nemožnosť dosiahnutia kompromisu medzi účastníkmi konania predovšetkým v otázke úpravy styku sťažovateľa s maloletými deťmi, čím však nemožno ospravedlniť neúmernú dĺžku napadnutého konania, ktoré dosiaľ trvá päť a pol roka. Ústavný súd zohľadnil, že vo veci bolo zatiaľ neprávoplatne meritórne rozhodnuté rozsudkom z 13. decembra 2022.

27. K obrane, v ktorej poukazuje zákonná sudkyňa na svoju neúmernú zaťaženosť spôsobenú negatívnou situáciou v oblasti personálneho obsadenia jej oddelenia, ktorú sa snaží prezentovať ako objektívnu okolnosť negatívne sa podpisujúcu pod plynulosť konania aj vo veci sťažovateľa, ústavný súd odkazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej v súlade s medzinárodným štandardom uplatňovania dohovoru platí, že personálne problémy justičného systému nezbavujú štát zodpovednosti za zbytočné prietahy v súdnom konaní (III. ÚS 17/02, II. ÚS 287/2019). Námietka personálnych komplikácií nemá povahu okolnosti, ktorá by vylučovala alebo znižovala zodpovednosť súdu za rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil. Ústavný súd poznamenáva, že je táto okolnosť z ľudského hľadiska, pokiaľ ide o zodpovednosť samotného zákonného sudcu, pochopiteľne ospravedlniteľná, avšak z hľadiska celkovej zodpovednosti okresného súdu za plynulosť konania vo veciach účastníkov konania ju zohľadniť nemožno. Ústavný súd tiež poukazuje na skutočnosť, že už v roku 2020 bola sťažnosť na prietahy v konaní podaná predsedovi okresného súdu vyhodnotená ako dôvodná vzhľadom na celkovú dĺžku napadnutého konania.

28. Vychádzajúc z uvedených zistení, ústavný súd hodnotí postup okresného súdu v napadnutom konaní ako zdĺhavý a neefektívny, ktorý za súčasného zohľadnenia ostatných dvoch kritérií nemožno považovať za zlučiteľný so základným právom sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadost'učinenie

29. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak porušenie práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal. Ústavný súd v nadväznosti na výrok uvedený v bode 1 výrokovej časti nálezu v záujme efektívnosti poskytnutej ochrany sťažovateľovi prikázal okresnému súdu, aby v napadnutom konaní, v ktorom v čase rozhodovania ústavného súdu bolo rozhodnuté meritórnym rozhodnutím

(zatiaľ neprávoplatne) a nie je možné vylúčiť prípadné ďalšie zbytočné prieťahy pri rozhodovaní v ďalších fázach napadnutého konania, konal bez zbytočných prieťahov (bod 2 výroku tohto nálezu).

30. Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

31. Podľa § 133 ods. 3 písm. e) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže priznať sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ak o to požiadal.

32. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. IV. ÚS 210/04, I. ÚS 164/2018).

33. Prihliadajúc na petit ústavnej sťažnosti, ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ si uplatnil primerané finančné zadosťučinenie v sume 7 000 eur, ktoré odôvodnil povahou konania a z toho vyplývajúcou nemožnosťou sťažovateľa stretávať sa s maloletými, v dôsledku čoho sa u nich vybuďoval syndróm zavrhnutého rodiča.

34. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza aj EŠLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

35. Zohľadňujúc konkrétne okolnosti posudzovanej veci, prihliadajúc na jej faktickú zložitnosť a berúc do úvahy postup okresného súdu a celkovú dobu rozhodovania, povahu a rozsah práv sťažovateľa, ktoré boli porušené, predmet konania, ako aj jeho význam pre sťažovateľa so zdôraznením osobitosti veci starostlivosti súdu o maloletých, ktorá bola predmetom tohto konania, ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je spravodlivé a konkrétnym okolnostiam posudzovanej veci primerané priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur (bod 3 výroku tohto nálezu). Vzhľadom na priznanie finančného zadosťučinenia v sume 1 000 eur oproti sťažovateľom navrhovanej sume 7 000 eur vo zvyšnej časti ústavný súd ústavnej sťažnosti nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

36. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania. Sťažovateľ si uplatnil nárok na náhradu trov konania pred ústavným súdom za dva úkony právnej pomoci.

37. Ústavný súd priznal sťažovateľovi náhradu trov konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom podľa § 11 ods. 3 a § 13a ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov pozostávajúcu z odmeny advokáta za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti). Za tieto úkony uskutočnené v roku 2022 patrí odmena v sume dvakrát po 193,83 a režijný paušál v sume dvakrát

po 11,63 eur. Tieto trovy právneho zastúpenia predstavujú sumu 410,26 eur, keďže advokát nie je aj platcom dane z pridanej hodnoty (bod 4 výroku nálezu).

38. Priznanú náhradu trov konania je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. februára 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu